

Aanbevelingen vanuit VRA en RN over COVID-19 in de revalidatie-sector

De COVID-19 pandemie vergroot de druk op de gezondheidszorg in Nederland en zal de druk nog verder vergroten. VRA en Revalidatie Nederland hebben gezamenlijk enkele aanbevelingen voor hun leden opgesteld. Deze aanbevelingen zijn bedoeld om revalidatieartsen en revalidatie-instellingen bij te staan in hun activiteiten om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan en goede medisch specialistische revalidatiezorg te blijven bieden.

1. Volg de adviezen vanuit overheid, Federatie Medisch Specialisten en RIVM

Dit betekent dat ook binnen de revalidatie centraal aangestuurde strategieën en plannen – zowel lokaal als regionaal - passend bij deze overheidsinstructies gevolgd moeten worden. Informatie en communicatie zal ook in die (hiërarchische) lijn moeten plaatsvinden, om onduidelijkheid te voorkomen.

Dit betekent ook dat het voor iedereen binnen de medisch specialistische revalidatie (MSR) belangrijk is om de communicatie hierover goed te volgen, zowel landelijk, regionaal als lokaal.

2. Belangrijkste doel is de epidemiologische besmettingsketen stoppen dan wel vertragen

Dat betekent dat al ons handelen in het teken van dit doel moet staan. Het probleem is dat patiënten met elkaar in contact komen wanneer zij zorginstellingen bezoeken. Dit besmettingsrisico is groter dan het risico om behandeld te worden door een behandelaar met de huidige hygiëneregels. Om dit risico te verkleinen en om verspreiding te minimaliseren, is het reëel dat alle niet-noodzakelijke dagbehandelingen en poli-activiteiten worden stilgelegd. De overige poliklinische activiteiten dienen kritisch tegen het licht te worden gehouden. De vraag moet worden gesteld hoe de zorg veilig kan worden geboden aan mensen die echt behandeling nodig hebben. Veilig zowel voor patiënt als medewerker. Het, waar mogelijk, bieden van zorg op afstand is daarbij een veilige optie. Dit kunnen we alleen voor elkaar krijgen als we als bestuurders/managers en revalidatieartsen samen optrekken in de planvorming en uitvoering.

3. Ontlast de ziekenhuizen door de doorstroming van klinische zorg te bevorderen

De VRA adviseert kritisch te kijken naar de indicatiestelling voor klinische revalidatie en voorrang te geven aan die patiënten met indicatiestelling MSR die ziekenhuizen ontlasten. Het is onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om te onderzoeken wat we kunnen bieden aan andere zorginstellingen vanuit onze expertise om de acute zorg in de regio's te ondersteunen. Uiteraard met goede zorg voor de eigen veiligheid.

4. Vermijd persoonlijke berichtgeving over COVID-19 in de (social) media

Persoonlijke berichtgeving en meningen over COVID-19 moeten worden vermeden. Dit om geen onduidelijkheden te creëren en onnodige onrust te voorkomen.

5. Groep op Revalidatie Kennisnet voor delen van suggesties en ideeën

VRA en Revalidatie Nederland hebben een groep geopend op Revalidatie Kennisnet, Corona Community. Deze groep kan als intern platform worden gebruikt voor het onderling delen van suggesties om van en met elkaar te leren van deze uitzonderlijke situatie. De groep is open gesteld voor iedereen die werkzaam is in de revalidatiebranche.

6. Rol Federatie Medisch Specialisten

De Federatie volgt, als koepel van alle medisch specialisten, de ontwikkelingen rond het COVID-19 virus op de voet en informeert haar achterban met o.a. de volgende instrumenten:

- Via een [speciale webpagina](#)
- Door een speciale 'Nieuwsbrief COVID-19', die vanaf 13 maart regelmatig naar alle medisch specialisten wordt gestuurd.

7. Financiële impact van COVID-19

De financiële impact van bovenstaande aanbevelingen is gigantisch: de kosten nemen toe, terwijl de omzet inzakt. Hoewel de aandacht momenteel terecht ligt op de indamming van COVID-19 en de continuïteit van acute zorg, maken velen zich zorgen over de gevolgen voor aanbieders van medisch specialistische revalidatie. Aanbieders wordt aangeraden hierover in gesprek te gaan met hun voornaamste zorgverzekeraars. Op centraal niveau werkt Revalidatie Nederland aan overkoepelende afspraken met Zorgverzekeraars Nederland.

Voor verdere vragen over de rol van Revalidatie Nederland en VRA verwijzen we naar beide landelijke bureaus. De directeurs van de VRA en Revalidatie Nederland zijn bereikbaar.

- Drs. M.H. (Martijn) Klem - info@revalidatie.nl of 030-2739384
- Drs. W.M. (Wijnandien) Hoek – vra@revalidatiegeneeskunde.nl of 030-2739696.

Tot slot: we staan samen voor een grote uitdaging. We danken ieder voor zijn of haar inzet in deze ongewone tijden. Let goed op elkaar!